

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 512

гр. С., 06.12.2023 г.

**ОКРЪЖЕН СЪД – С., ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН НАКАЗАТЕЛЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесети ноември през две хиляди
двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мартин Д. Данчев
Членове: Мая П. Величкова
Галина Хр. Нейчева

при участието на секретаря Пенка Сп. И.а
в присъствието на прокурора В. Д. К.
като разгледа докладваното от Галина Хр. Нейчева Въззивно частно
наказателно дело № 20232200600447 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 436, ал. 2 от НПК.

Образувано е по частна жалба на процесуалния представител на осъдения Н. В.
Н. против определение по протокол № 1139 от 20.07.2023 г. по ЧНД № 813/2023 г. по
описа на Районен съд – С., с което е отхвърлена молбата на осъдения за допускане на
съдебна реабилитация.

С жалбата първоинстанционният съдебен акт се оспорва като неправилен и
незаконосъобразен. Според жалбоподателя били налице законоустановените
предпоставки за допускане на съдебна реабилитация. Районният съд направил
погрешно заключение, че късното плащане „едва на 08.06.2023г.“ на наложената глоба
по НОХД №1759/2013г., по описа на СлРС следвало да се тълкува като своеобразно
неизпълнение на законовата разпоредба. В разпоредбата на чл.87, ал.3, изр. последно
от НК, нямало посочен срок, в който глобата следвало да бъде заплатена, а единствено
било вменено задължението за плащане на същата. Съдът не се е съобразил със
сроковете, посочени в чл. 82, ал. 1, т. 5 във вр.чл.82, ал.4 от НК, които били
императивни норми.

По отношение на наказанието „Глоба“ била настъпила погасителна давност, но
молителят Н. добросъвестно заплатил същата. Законоустановеният тригодишен срок,
необходим за провеждане на процедура по реабилитация по съдебен ред, бил изтекъл
към 29.06.2021г., видно от приетите по делото писмени доказателства.

По отношение на следващата кумулативно изискуема предпоставка за допускане

на реабилитация по съдебен ред - добро поведение на молителя, счита, че неправилно първоинстанционният съд приел, че в конкретния случай молителят Н. нямал добро поведение и по тази причина оставил без уважение неговото искане за реабилитиране по съдебен ред. Позовавайки се на ТР №20/17.05.1983г., по н.д.№ 21/1983г., ОСНК, съдът приел, че осъденото лице трябвало да има добро поведение дори и след изтичане на тригодишния срок по чл. 87, ал. 1 от НК, но това тълкуване на цитираната съдебна практика от решаващият съд било неправилно, разширително и необосновано и така съдът влошил процесуалното положение на молителя, което било недопустимо в наказателния процес. Законодателят изрично посочил, че доброто поведение на осъденото лице следвало да бъде налично в тригодишния период, посочен в чл.87, ал.1 от НК и поведението му след този тригодишен срок било ирелевантно за допустимостта на реабилитацията по съдебен ред. До момента на провеждане на съдебното заседание на 20.07.2023г., спрямо молителя Н. нямало влязъл в сила окончателен съдебен акт за извършено престъпление от общ характер. Само от привличането на същия молител в качеството на обвиняем с Постановление на РП- С. от 11.05.2023г., по ДП №51/2023г., на РУ-Твърдица, не можело да се направи обоснован извод или предположение, че същото това досъдебно производство ще приключи с осъдителна присъда за него, каквато интерпретация правел РС-С.. Неправилно РС-С. възприемал наличието на висящо наказателно производство в ущърб на молителя Н. и като основание за отхвърляне на неговото искане за реабилитация по съдебен ред.

Искането е въззивният съд да постанови съдебен акт, с който да отмени Определение №1139/20.07.2023г., по ЧНД № 813/2023г. по описа на СлРС, като неправилно и незаконосъобразно и да реабилитира по съдебен ред молителя Н..

В съдебно заседание прокурорът изразява становище, че жалбата е неоснователна. Моли за потвърждаването на обжалваното определение като правилно, обосновано и законосъобразно, постановено в съответствие с трайната съдебна практика.

Процесуалният представител на молителя изразява становище, че са налице кумулативно изискуемите предпоставки по чл. 87 от НК за допускане на съдебна реабилитация. Счита първоинстанционното решение на СлРС за неправилно и незаконосъобразно. В мотивите си първоинстанционният съд позовавайки се на ТР № 20 /17.05.1983 г. на ОСНК тълкувал разширително и в ущърб на молителя Н. разпоредбите на чл. 87 от НК, въпреки че всички законови предпоставки за съдебна реабилитация били изпълнени за молителя. Искането е въззивният съд да отмени определението на първоинстанционния съд и да реабилитира по съдебен ред на молителя Н., ведно с произтичащите от това законови последици.

Осъденият Н. моли да бъде уважена молбата му и да бъде реабилитиран от съда.

С.ският окръжен съд, след като се запозна с материалите по делото, с изложените в жалбата съображения, изслуша доводите на защитата и становището на прокурора намира жалбата за процесуално допустима, а разгледана по същество – за неоснователна.

От приетите по делото писмени доказателства се установи следното от ФАКТИЧЕСКА и ПРАВНА страна:

Осъденият Н. В. Н. е роден на 29.10.1965г. Осъждан е както следва:

1. С влязло в сила на 16.03.2011 г. Споразумение по НОХД № 404/2011 г. по описа на СлРС за извършено на 05.03.2011 г. престъпление по чл.343б, ал.1 от НК, за което му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от три месеца, изпълнението на което на основание чл. 66 от НК е отложено за изпитателен срок от три години, считано от влизане в сила на споразумението и на основание чл.343Г от НК му е наложено наказание лишаване от право да управлява МПС за срок от една година. Наказанието лишаване от право да управлява МПС е изтърпяно на 05.03.2012г.

2. С влязло в сила на 24.10.2013 г. Споразумение по НОХД № 1759/2013 г. по описа на СлРС за извършено през м.август/м.септември 2010 г. престъпление по чл.345а, ал.1 от НК, за което му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от една година, изпълнението на което на основание чл. 66, ал. 1 от НК е отложено за изпитателен срок от три години и за извършено на 11.06.2013 г. престъпление по чл.345 от НК, за което му е наложено наказание глоба в размера на 300 лева. На основание чл.23 от НК му е определено едно общо наказание „Лишаване от свобода” за срок от една година, изпълнението на което на основание чл. 66, ал. 1 от НК е отложено за изпитателен срок от три години, считано от влизане в сила на споразумението и глоба в размер на 300 лева.

За събирането на глобата и издаден изпълнителен лист и е образувано изпълнително дело № 20140000274 / 2014г. на ТД на НАП – Бургас, офис С., като глобата е платена на 01.04.2014г. Глобата е платена и втори път на 08.06.2023г. по сметка на Районен съд – С..

3. С влязло в сила на 23.03.2018 г. Споразумение по НОХД № 239/2018 г. по описа на СлРС Н. се признава за виновен и е осъден за извършено на 18.02.2018г. престъпление по чл. 343б, ал. 1 от НК, за което му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от три месеца, при първоначален общ режим и наказание лишаване от право да управлява МПС за срок от една година. Така наложеното наказание лишаване от свобода за срок от три месеца е изтърпяно в периода от 11.04.2018г. до 29.06.2018г. с помощта на 12 дни от работа в негова полза и Н. е освободен от Затвора – Бургас на 29.06.2018г. Наказанието лишаване от право да управлява МПС е изтърпяно на 18.02.2019г.

От извършената справка в Унифицираната информационна система на Прокуратурата на РБългария и Единната информационна система за противодействие на престъпността се установява, че към 29.06.2023г. срещу Н. има образувано, неприключило наказателно производство с обвинение за престъпление по чл. 343б, ал. 2 от НК (Удостоверение изх. № 1159/2023 от 30.06.2023 г. на Окръжна прокуратура – С. и Удостоверение адм. № А-136/2023 от 28.06.2023 г. на Районна прокуратура – С.).

Видно от писмо Изх. № С230020-178-0015669/07.07.2023г. на ТД на НАП – Бургас, офис С., към 07.07.2023г. срещу молителя Н. няма образувано изпълнително дело по описа на ТД на НАП – Бургас, офис С..

По делото е представена характеристична справка на молителя, изготвена на 30.06.2023 г. от Мария И.а – Стоянова (която е посочила, че е бивша учителка на молителя и от 35 години живеят в един квартал), удостоверяваща, че той е добър, тих, скромен, трудолюбив, отговорен и изпълнителен към поставените задачи и поетите ангажменти; не влиза в пререкания; няма противообществени прояви; след смъртта на родителите си живее сам; не е в добро здравословно състояние; през 2018г. извършил ПТП, за което бил наказан три месеца лишаване от свобода.

Представена е и препоръка, изготвена на 29.06.2023 г. от управителя на „Аглика трейд“ ООД – гр. Твърдица, от която се установява, че Н. е работил в дружеството като електромеханик от 16.03.2015г. до 06.02.2023г., когато напуснал поради заболяване. За времето, през което работил там били изключително доволни от начина, по който изпълнявал поставените му задачи; притежавал способност за работа в екип; поддържал добри отношения с ръководителите и колегите си; проявявал чувство за отговорност и нямал провинения.

Горната фактическа обстановка е установена по категоричен начин от приложените по делото доказателства, които не са оспорени от страните.

Въз основа на така установените факти районният съд е намерил молбата за реабилитация за неоснователна. За да постанови този резултат съдът е обсъдил предпоставките на чл. 87 от НК за допускане на съдебна реабилитация и е установил отсъствието на тази по чл. 87, ал. 1, т. 1 от НК – наличието на добро поведение от страна на молителя Н., предвид висящо наказателно производство за престъпление от същия вид, за каквото два пъти вече е бил осъден.

Определението е правилно и законосъобразно в частта, в която е отхвърлена молбата за съдебна реабилитация относно осъждането на молителя Н. по НОХД № 239 / 2018г. на СлРС. В останалата част молбата му за съдебна реабилитация е процесуално недопустима, поради което районният съд е следвало да я остави без разглеждане и да прекрати съдебното производство в тази му част.

С влязлото в сила споразумение по НОХД № 1759 / 2013г. на СлРС Н. е осъден

за две престъпления, първото от които по чл. 345а, ал. 1 от НК, извършено през м. август/м. септември 2010г., т.е. преди влизане в сила на 16.03.2011г. на споразумението по НОХД № 404 / 2011г. на СлРС, поради което за наказанието за това престъпление (лишаване от свобода за срок от една година) и за наложените по НОХД № 404 / 2011г. наказания (лишаване от свобода за срок от три месеца) са налице условията на чл. 25, ал. 1, вр. чл. 23 от НК, като общото наказание следва да бъде лишаване от свобода за срок от една година, с изпитателен срок от три години, считано от 24.10.2013г. и лишаване от право да управлява МПС за срок от една година. Срокът по чл. 86, ал. 1, т. 3 от НК за наказанието лишаване от право да управлява МПС е изтекъл на 05.03.2013г.. С изтичането на тригодишния изпитателен срок на 24.10.2016г., за осъжданията на Н. за тези две престъпления е настъпила реабилитация по право – чл. 86, ал. 1, т. 1 от НК. За осъждането на Н. за второто престъпление по НОХД № 1759 / 2013г. на СлРС – това по чл. 345 от НК, за което му е наложено наказание глоба в размер на 300 лв., която е платена на 01.04.2014г. е настъпила реабилитация по чл. 88а, вр. чл. 82, ал. 1, т. 5 от НК на 01.04.2016г.

Предвид вече настъпилата реабилитация по посочените текстове от НК, молителят няма правен интерес да иска съдебна реабилитация за осъжданията по НОХД № 1759 / 2013г. на СлРС и по НОХД № 404 / 2011г. на СлРС. В разпоредбите на чл. 87, ал. 1 от НК и чл. 434, ал. 1 от НПК изрично е записано, че реабилитация по съдебен ред може да иска само осъждано лице, а осъждането на реабилитираните лица е вече заличено по силата на закона. Липсата на процесуална легитимация е основание за недопустимост. Поради изложеното, молбата в частта, с която съдът е сезиран с искане за постановяване на съдена реабилитация за осъжданията на Н. по НОХД № 404 / 2011г. на СлРС и по НОХД № 1759 / 2013г. на СлРС се явява процесуално недопустима, поради което въззивният съд следва да отмени обжалваното определение в тази му част, да остави без разглеждане молбата за допускане на съдебна реабилитация относно осъжданията по посочените две дела и да прекрати съдебното производство в същата част.

Съгласно предвиденото в разпоредбата на чл. 87 от НК, реабилитация по този ред може да бъде постановена от съда, ако в течение на три години от изтърпяване на наложеното наказание, осъденият не е извършил друго престъпление, наказуемо с лишаване от свобода или с друго по-тежко наказание, ако е имал добро поведение и при умишлено престъпление е възстановил причинените вреди.

По отношение осъждането по НОХД № 239 / 2018г. на СлРС безспорно е налице положителната предпоставка - изминали са три години от изтичане на срока на наложеното със споразумението наказание. Наказанието лишаване от свобода е изтърпяно от молителя на 29.06.2018г. и тригодишният срок, предвиден в чл. 87, ал. 1 от НК е изтекъл на 29.06.2021г. Изпълнено е и изискването на чл. 87, ал. 3 от НК –

когато наред с наказанието лишаване от свобода е наложено и наказание лишаване от права, трябва да е изтекъл срокът на това наказание, а в случая наложеното на молителя наказание лишаване от право да управлява МПС е изтърпяно от него на 18.02.2019г.

Съгласно чл. 87, ал. 2, т. 1 от НК съдебна реабилитация е допустима само ако, наред с положителното констатиране на другите изискуеми по чл. 87 от НК предпоставки, съдът установи и че молителят/осъденият е имал добро поведение, като преценката за това предвид задължителните указания на ТР № 20/83 г. по н. д. № 21/83 г. на ОСНК се извършва във времеви порядък от изтърпяване на наказанието до момента, в който сезирания с искането по чл. 87 от НК съд постанови съдебния си акт. Според цитираното Тълкувателно решение, тригодишния срок по чл. 87, ал. 1 от НК е минималният срок, през който осъденият трябва да е имал добро поведение, но това „не означава, че след изтичането на този срок осъденият може да има недобро поведение“.

След изтърпяване на наказанията по НОХД № 239 / 2018г. на СлРС и до настоящия момент Н. не е имал добро поведение по смисъла на чл. 87, ал. 1, т.1 от НК. В конкретиката на данните по делото, се установява, че към 29.06.2023г. молителят има качеството на обвиняем по пр. пр. № 1327 / 2023г. по описа на РП – С., бързо производство № 51 / 2023г. по описа на РПУ – Твърдица за престъпление общ характер по чл. 343б, ал. 2 от НК (Удостоверение изх. № 1159 / 2023г. от 30.06.2023г., издадено от ОП – С.). Това обстоятелство не може да бъде пренебрегнато и с оглед действащата в чл. 16 от НПК презумпция за невиновност, настоящия състав го преценя във връзка с предпоставката „наличие на добро поведение“. Фактът, че молителят отново е привлечен към наказателна отговорност за престъпление от общ характер (и то от същия вид като престъплението за което е осъден по НОХД № 239 / 2018г. на СлРС и за което осъждане иска да бъде реабилитиран), сочи че макар след изтърпяване на наказанието да няма влязъл в сила съдебен акт, с който да е признат за виновен в извършване на престъпление, за което е предвидено наказание лишаване от свобода, той не е засвидетелствал поведение, което да е съответно на изискванията на закона, и се преценява като липса на добро поведение.

Тъй като не са налице всички едновременно изискуеми предпоставки, визирани в чл. 87, ал. 1 от НК, молбата за допускане съдебна реабилитация на молителя Н. за осъждането му по НОХД № 239 / 2018г. на СлРС е неоснователна и следва да бъде отхвърлена, т.е. обжалваното определение в тази му част следва да бъде потвърдено.

Поради изложените съображения, СлОС

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение по протокол № 1139 от 20.07.2023 г. по ЧНД № 813/2023 г. по описа на Районен съд – С. В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата за допускане на съдебна реабилитация на осъдения Н. В. Н. относно осъжданията му по НОХД № 404 / 2011г. на СлРС и по НОХД № 1759 / 2013г. на СлРС като вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ молбата на Н. В. Н. ЕГН: ***** за допускане на съдебна реабилитация относно осъжданията му по НОХД № 404 / 2011г. на СлРС и по НОХД № 1759 / 2013г. на СлРС като ПРОЦЕСУАЛНО НЕДОПУСТИМА и ПРЕКРАТЯВА съдебното производство в тази му част.

ПОТВЪРЖДАВА определението в останалата му част, с която е отхвърлена молбата на Н. В. Н. ЕГН: ***** за допускане на съдебна реабилитация относно осъждането му по НОХД № 239 / 2018г. на СлРС.

Определението не подлежи на обжалване и/или протестиране.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____